

Απαντήσεις Νέα Γ' Λυκείου 2008

- A.** Ο Σεφέρης στο κείμενό του αναφέρεται στην αξία της παράδοσης και την ανάγκη να διατηρηθεί στη σύγχρονη εποχή . Αρχικά επισημαίνει ότι ο τόπος μας ως σταυροδρόμι δεχόταν και αφομοίωνε πολλές επιδράσεις : εκείνο που ο συγγραφέας θεωρεί ότι συνέβαλε στη συγκρότησή μας ήταν η παράδοση και οι πνευματικοί της καρποί . Η παράδοση , διαπιστώνει στη συνέχεια , του έδωσε δύναμη να κρατηθεί στις αντιξοότητες και να συνειδητοποιήσει ότι η απομάκρυνση από τις ρίζες του ανθρώπου είναι σαν τον ακρωτηριασμό . Αναφέρει από την άλλη και την άποψη κάποιων που θεωρούν την παράδοση παρωχημένη , χωρίς δυνατότητα να προσφέρει στο σύγχρονο άνθρωπο . Αποδίδει , τέλος , τις απόψεις αυτές στη σύγχρονη απελπισία που κατακερματίζει τη ψυχή του ανθρώπου .
- B1.** «Δε μένω τυφλός στα ψεγάδια μας , αλλά έχω την ιδιοτροπία να πιστεύω στον εαυτό μας» . Η ιδέα που κλείνεται σε τούτη τη φράση του Σεφέρη δηλώνει την αυτογνωσία ενός ανθρώπου για το έθνος του , που μπορεί να έχει πολλές αδυναμίες και ελαττώματα αλλά από την άλλη πλευρά και την αισιοδοξία του , ότι αν όλοι πιστέψουμε στις δυνατότητες που έχουμε ως λαός θα προοδεύσουμε . Ο Σεφέρης δεν εθελotuφλεί , προτείνει να δούμε τα «ψεγάδια» μας και με οδηγό την παράδοσή μας να τα ξεπεράσουμε και να προχωρήσουμε ατενίζοντας το μέλλον με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση.
- B2.α)** Το στοχαστικό δοκίμιο έχει συχνά βιωματικό προσωπικό χαρακτήρα : δηλαδή ο συντάκτης εμπλουτίζει το στοχασμό του με παραδείγματα από την προσωπική του εμπειρία . Δύο τέτοια σχετικά παραδείγματα εντοπίζονται : α) «Σας παρακαλώ να με συγχωρήσετε που μνημονεύω εδώ προσωπικές εμπειρίες : δεν έχω άλλο πειραματόζωο από εμένα» όπου ο συγγραφέας παραδέχεται ότι αντλεί το στοχασμό του από την προσωπική του εμπειρία και β) «Και η προσωπική μου εμπειρία ... ακρωτηριάσουν» όπου αναφέρεται και πάλι σε διαπιστώσεις και συναισθήματα που πηγάζουν από την προσωπική του εμπειρία .
- β)** Μεταφορική χρήση της γλώσσας : «αδέσποτη μονάδα» , «ο άνθρωπος έχει ρίζες κι όταν τις κόψουν πονεί » , «η παράδοση είναι περιττό βάρος » , «κατακερματίζουν την ψυχή του ανθρώπου» .
- B3.**
- Οι εφευρέσεις της σύγχρονης τεχνολογίας διευκόλυναν τη ζωή του ανθρώπου .
 - Η εμπειρία αποκτιέται μετά από πολλά χρόνια ενασχόλησης και τριβής με ένα γνωστικό αντικείμενο .
 - Η παιδεία αμφιταλαντεύεται μεταξύ του ανθρωπιστικού και τεχνοκρατικού προσανατολισμού .
 - Ο χαρακτήρας της εκπαίδευσης σήμερα είναι τεχνοκρατικός , αφού προωθεί από πολύ νωρίς την εξειδίκευση .
 - Ένα από τα συμπτώματα του πανικού είναι η ταχυκαρδία και η εφίδρωση .

B4.

		α' συνθ.		β' συνθ.	
σταυροδρόμι	<	σταυρός	+	δρόμος	δρομολόγιο, παράδρομος, αναδρομικός
αποκαλυπτικές	<	από	+	καλύπτω	ανακάλυψη, επικάλυψη, συγκάλυψη
βιολογικά	<	βίος	+	λόγος	παράλογος, επιλογικός, υπόλογος, εκλογές, λογοκρίνω
παράδοση	<	παρά	+	δίδωμι	δοσίλογος, λογοδοτώ, δωρολήπτης, αποδοτικός
υπόδικη	<	υπό	+	δίκη	δικολάβος, καταδικάζω, δικηγόρος

Γ. Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι ,

Αναμφίβολα , όλοι συμφωνούμε πως υπάρχουν σήμερα πολλές λέξεις και έννοιες που τίθενται υπό αμφισβήτηση ή εξοβελίζονται από το καθημερινό μας λεξιλόγιο ως παρωχημένες και αναχρονιστικές . Έτσι , όταν αναφέρονται προκαλούν ενίοτε το σκεπτικισμό και την επιφυλακτικότητα και άλλοτε ακόμη και τη θυμηδία . Σίγουρα , πάντως , αιφνιδιάζουν και πάντως όχι ευχάριστα .

Μια τέτοια έννοια αμφισβητούμενη και από πολλούς απορριπτέα είναι η παράδοση . Περισσότερο από όλους την αμφισβητούν και την αποφεύγουν οι νέοι .

Z1. Αιτίες απομάκρυνσης

1. Το χάσμα των γενεών και ο γενικότερος αρνητισμός των νέων (αμφισβήτηση , τάση να ξεχωρίζουν να αντιδρούν σε καθετί παραδοσιακό) .
2. Λανθασμένος τρόπος γνωστοποίησής της μέσω της οικογένειας και της παιδείας .
3. Προγονοπληξία .
4. Η στροφή προς την ύλη , λόγω του υλικού ευδαιμονισμού .
5. Τεχνοκρατικό πνεύμα της εποχής – επιτάχυνση του πολιτισμού (δελεαστικά επιτεύγματα τεχνολογίας και επιστημών) .
6. Ξενομανία , μιμητισμός .
7. Διαφήμιση $\Rightarrow$ αλλοτρίωση .
8. Κρίση που διέρχονται οι αξίες , οι θεσμοί , οι αρχές $\Rightarrow$ αντιπνευματική εποχή , κυριαρχία ύλης σε βάρος του πνεύματος .
9. Παγκοσμιοποίηση $\Rightarrow$ ομοιομορφία $\Rightarrow$ απώλεια παράδοσης , ισοπεδωτική λειτουργία .
10. Αστικός τρόπος ζωής .

Z2. Τρόποι Επανασύνδεσης

1. Σωστή στάση απέναντι στην παράδοση $\rightarrow$ δημιουργική αφομοίωση των στοιχείων της .
2. Συνειδητοποίηση και σεβασμός της αξίας του .
3. Προβολή παραδόσεων $\rightarrow$ προστασία και συντήρηση εθνική μας κληρονομιά .
4. Ανάπτυξη λαογραφίας / ίδρυση λαογραφικών μουσείων .
5. ΜΜΕ $\Rightarrow$ προβολή , εκπομπές ποιοτικές που την προάγουν .
6. Εκπαίδευση $\Rightarrow$ αξιοποίηση μέσω τεχνολογίας , εκδρομές σε μουσεία , πινακοθήκες , αρχαιολογικούς χώρους .
7. Πολιτεία $\Rightarrow$ στήριξη συλλόγων όπως χορευτικά κλπ. Που προάγουν την παράδοση .

Επίλογος

Σε καιρούς χαλεπούς , αποπροσανατολιστικούς και συχνά ακόμη κι επικίνδυνους , οι άνθρωποι έχουν ανάγκη από πυξίδες που θα παραμένουν σταθεροί αρωγοί ανεξάρτητα από τις αντιξοότητες . Η χώρα μας θα διαθέτει μια από τις καλύτερες και πιο ασφαλείς πυξίδες . Ας την αξιοποιήσουμε και ας μη σπαταλήσουμε την ευκαιρία να βρεθούμε πάλι στο τιμόνι της παγκόσμιας κοινότητας . Το έχουμε άλλωστε , πετύχει και στο παρελθόν .

Ευχαριστώ για την υπομονή σας .